

Smernice za realizaciju industrijskih doktorata

Marija Suzić

Savetnica za inovacije i preduzetništvo – NALED

Industrijski doktorati

Industrijski doktorati predstavljaju saradnju visokoškolske ustanove i određenog privrednog subjekta u okviru koje doktorand celokupno ili određeni deo istraživanja u okviru doktorske teze sprovodi uz podršku privrednog subjekta.

Podrška može obuhvatiti jedan ili više vidova:

- Delimičnu ili punu stipendiju,
- Angažovanje doktoranda na radu u privrednom subjektu u oblasti srodnoj temi disertacije,
- Finansiranje ukupnih ili dela troškova sprovođenja istraživanja,
- Finansiranje učešća na naučnim skupovima u funkciji izrade i/ili publikovanja disertacije,
- Omogućavanje korišćenja prostorija, opreme, baza podataka privrednog subjekta,
- Određivanje stručnih saradnika iz privrede.

Koje mogućnosti industrijski doktorati pružaju VŠU i doktorandima?

- Podrška od strane privrede je signal da se radi o polju istraživanja za kojim postoji realna potreba u privredi.
- Povezivanje sa poslovnom zajednicom.
- Finansijsku podršku.
- Izgradnja nove generacije stručnjaka sa znanjima i veštinama koje objedinjuju teoriju i praksu.

Koje benefite privreda može da stekne?

- Učešće u razvoju inovativnih rešenja i unapređenju tehnologije.
- Mogućnost uvođenja u sopstvene procese nekonvencionalnih metoda koji se koriste u istraživanju.
- Upotreba najnovijih rezultata istraživanja koji menjaju uspostavljene paradigme i unapređuju konkurentsku poziciju.
- Uloga u jačanju inovacionog ekosistema i razvoju talenata i unapređenju sveopšte dobrobiti društva.

Modeli saradnje

Saradnja se može uspostaviti putem različitih modela, uključujući:

- **Strukturirani model:** na osnovu dvojnog sporazuma između privrednog subjekta i visokoškolske ustanove,
- **Strukturirani model uz stipendiju NITRA:** na osnovu sporazuma o saradnji između privrednog subjekta, visokoškolske ustanove, studenta i države,
- **Ad hoc model:** na osnovu dvojnog sporazuma između privrednog subjekta i doktoranda.

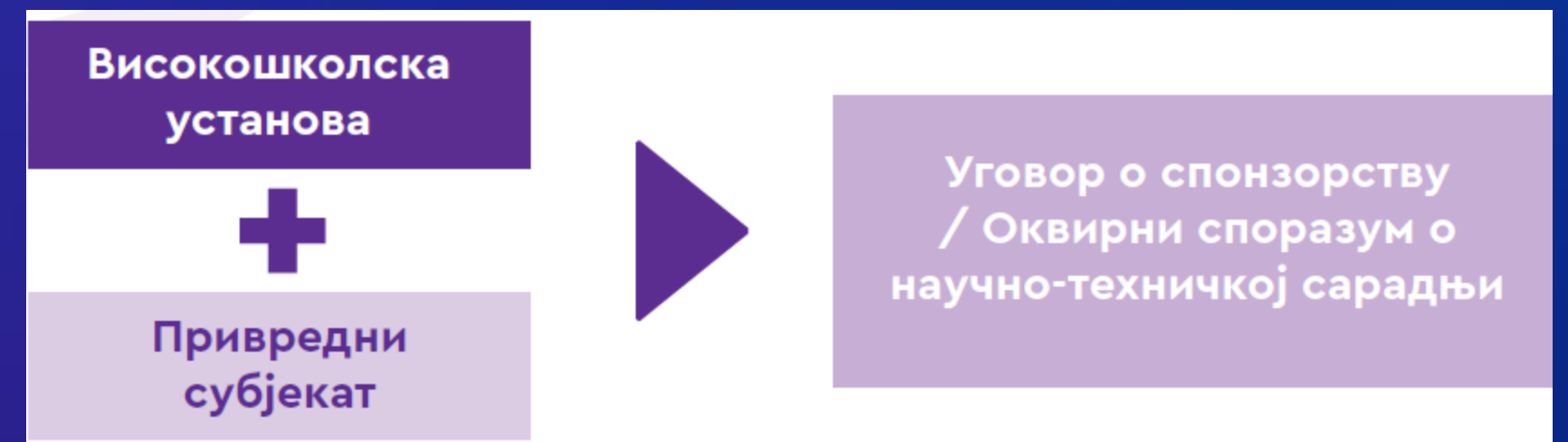
Svi navedeni modeli saradnje mogu se realizovati u okviru postojećih akreditovanih programa doktorskih studija, odnosno **nije ih potrebno akreditovati kao poseban studijski program.**

Strukturirani model

Može se uspostaviti u dva oblika:

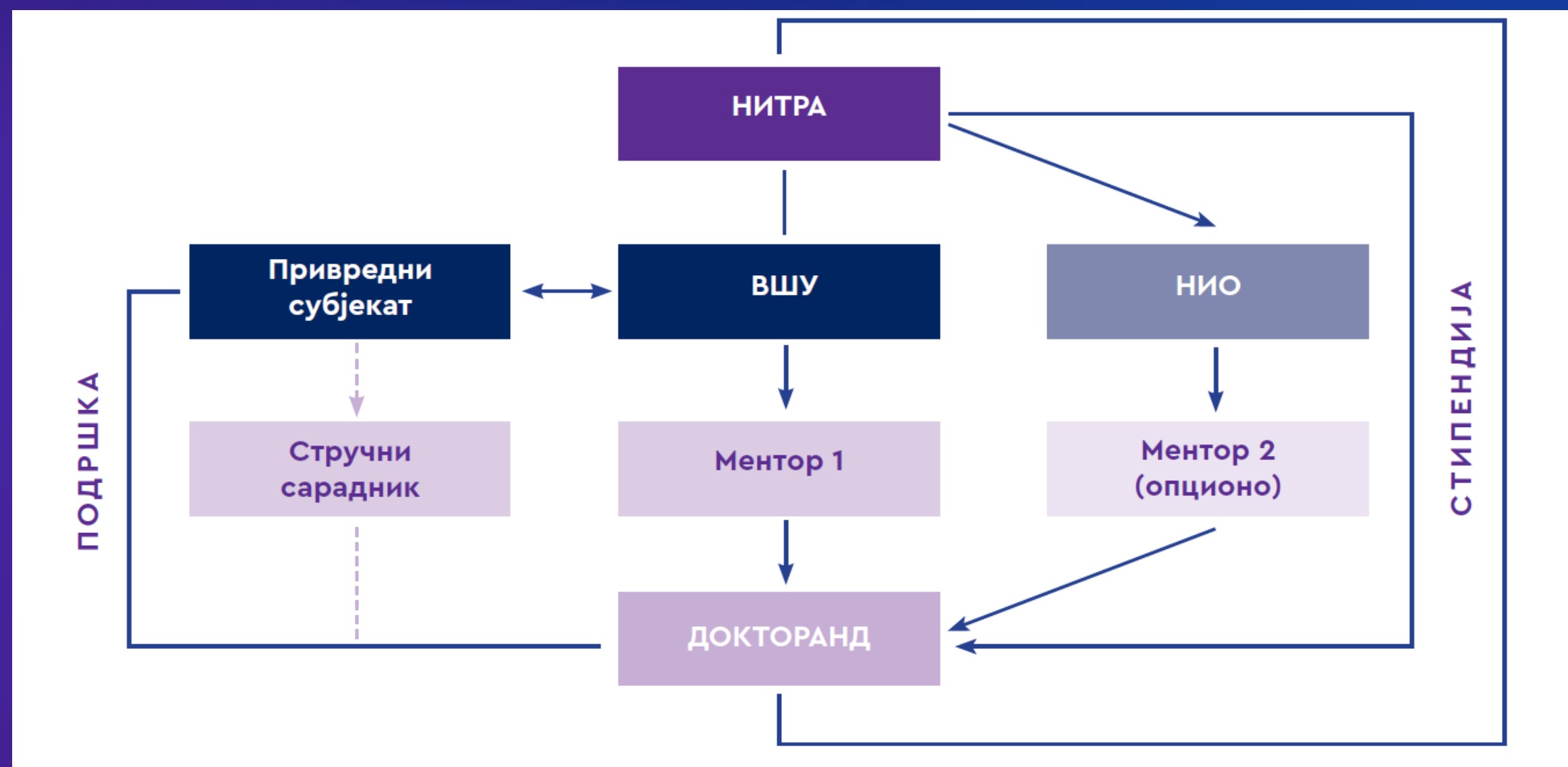
- kratkoročni (jednokratni) – omogućava saradnju u okviru konkretne aktivnosti vezane za jednog ili više doktoranada na osnovu Ugovora o pružanju podrške ili drugih, neformalnih pravnih akata (zapisnici, zajedničke izjave, protokoli o saradnji),
- dugoročni (kontinuirani) – primenjuje se za formalizovanje dugoročne saradnje kada nije moguće na početku definisati sve bitne elemente saradnje, te se sklapa Sporazum o naučno-tehničkoj saradnji VŠU i privrednog subjekta. Cilj sporazuma je uspostavljanje osnova i okvira za trajniju saradnju ugovornih strana, koja se kasnije realizuje zaključivanjem posebnih – dvojnih ili trojnih sporazuma.

Strukturirani model – stipendija NITRA

Saradnja se usložnjava pošto uključuje četiri strane:

- visokoškolsku ustanovu,
- naučnoistraživačku organizaciju u kojoj je doktorand radno angažovan,
- privredni subjekat,
- doktoranda.

Ad hoc model

Podrazumeva direktnu saradnju privrednog subjekta i doktoranda na osnovu zaključenja Ugovora o saradnji u okviru doktorskih studija.

Svi privredni subjekti koji mogu da obezbede neki oblik podrške studentima doktorskih studija u njihovim istraživanjima mogu primeniti ad hoc model industrijskih doktorata.

Ostali aspekti realizacije industrijskih doktorata

- U svim naučnim oblastima je moguće raditi industrijski doktorat
- Proces odobravanja teme disertacije identičan je kao kod klasičnih doktorata
- Odabir studenata može se vršiti: samostalnom selekcijom VŠU, selekcijom uz saglasnost privrednog subjekta, privredni subjekt može vršiti selekciju
- Dužina saradnje određuje se isključivo sporazumom između svih učesnika uzimajući u obzir ciljeve i raspoložive resurse
- Uloga stručnog saradnika i periodični sastanci mentora, stručnog saradnika i doktoranda
- Pitanja zaštite intelektualne svojine i poverljivosti podataka

Smernice za industrijske doktorate

PHILIP MORRIS
OPERATIONS A.D.NIŠ

NALED

STARTECH